

## บทที่ 5

### สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยปัญหาการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 นำเสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

#### วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทราบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันทั้งโดยรวม และรายด้าน

#### สมมติฐานการวิจัย

การบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีปัญหาการบริหารงานบุคลากรแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

#### วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 166 คน

โดยแยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขนาดใหญ่ 6 คน ขนาดกลาง 43 คน และขนาดเล็ก 117 คน รวมทั้งสิ้น 166 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert) จำนวน 51 ข้อ แยกเป็นด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง จำนวน 12 ข้อ ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง จำนวน 8 ข้อ ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ จำนวน 12 ข้อ ด้านวินัยและการรักษาวินัย จำนวน 12 ข้อ และด้านการออกจากราชการ จำนวน 7 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า  $r$ ) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .92

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีส่งแบบสอบถามทางตู้รับหนังสือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 และให้ส่งกลับคืนมารวมไว้ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 ระหว่างวันที่ 15 มีนาคม ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2547 ถ้าแบบสอบถามฉบับใดไม่สมบูรณ์ก็จะส่งกลับไปให้แก่ไขจนสมบูรณ์ตามจำนวนที่ระบุไว้ใน กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดจำนวน 166 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้ง 166 ฉบับแล้ว ได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตามวิธีการของสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป (Statistical Package for the Social Sciences / Personal Computer Plus (SPSS/PC) ดังนี้

1. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 โดยใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

## สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

1.1 ระดับปัญหาการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยสำรวจพบว่า มีปัญหาทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการวางแผน อัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการออกจากราชการ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1.2 ระดับปัญหาการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก พบว่า มีปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัย และการรักษาวินัยมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการออกจากราชการ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1.3 ระดับปัญหาการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดกลางพบว่า มีปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการออกจากราชการ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1.4 ระดับปัญหาการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่พบว่า มีปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการออกจากราชการ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

2. ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา ที่มีขนาดแตกต่างกันพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาในการบริหารงานบุคลากรโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาในแต่ละรายด้าน ก็พบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกัน

### อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 ตามกรอบแนวคิดการบริหารงานบุคคล 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ด้านวินัยและการรักษาวินัย และด้านการออกจากราชการ มีประเด็นผลการวิจัยที่ควรแก่การนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 โดยรวมมีปัญหาลู่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสิทธิ์ ไชยวงษ์ (2537 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยปัญหาการบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า ปัญหาการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของพระมหาภูศล เขมวีโร (ภูศล อ่อนบุญ) (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า การบริหารงานบุคคลโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง การที่ผลการวิจัยปรากฏดังข้างต้น อาจเป็น เพราะ ผู้บริหารมีความรู้ด้านการบริหารงานบุคคลเป็นอย่างดี และได้มีการพัฒนา เข้ารับการอบรม ศึกษาดูงานและศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นทางด้านการบริหารการศึกษาควบคู่ไปด้วยกัน มีการกำหนดภารกิจหน้าที่ในแต่ละตำแหน่งไว้อย่างชัดเจน ดังที่ Michael (2001 : 4) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานบุคคลนั้น ผู้บริหารควรกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบเป็นลายลักษณ์อักษร และผู้บริหารได้มี การวางแผนกำหนดคุณสมบัติของบุคลากรที่ต้องการไว้ชัดเจน มีการส่งเสริม

บุคลากรให้ได้รับ การฝึกอบรม ให้โอกาสบุคลากรมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น จัดทำเอกสาร ระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรได้ทราบและถือปฏิบัติ จัดสภาพแวดล้อมในที่ทำงานของ บุคลากรให้เกิดความร่มรื่นและปลอดภัย มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารของโครงการทุกครั้งเมื่อมี การจัดกิจกรรมมีการปฏิบัติต่อบุคลากรอย่างเป็นกันเอง ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน ในลักษณะ อະลุ่มอละ้วยกัน จึงทำให้การบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษามีปัญหาโดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยรวม พบว่า

1.1 ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลางทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า จำนวนนักเรียนในสถานศึกษากับอัตรากำลังบุคลากรที่มีอยู่ใน สถานศึกษา มีจำนวนไม่เหมาะสมและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน และบุคลากรที่ปฏิบัติงาน อยู่ในสถานศึกษานั้นส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด แต่ละปีจะมีบุคลากรย้ายกลับภูมิลำเนา ของตนเอง และบุคลากรที่ย้ายเข้ามา มีจำนวนน้อยกว่าย้ายออกไป และในปัจจุบัน นโยบาย รัฐบาลต้องการลดอัตรากำลังคนภาครัฐลง ทำให้การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง บุคลากรในภาครัฐโดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็กมีปัญหาในด้านนี้มากขึ้น จึงทำให้บุคลากร มีจำนวนไม่เป็นไปตามเกณฑ์อัตรากำลัง ซึ่งเป็นสาเหตุให้การวางแผนอัตรากำลังและกำหนด ตำแหน่งมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาซึ่งมีส่วนร่วมดำเนินการสรรหาและการบรรจุ แต่งตั้งตามระบบโครงสร้างใหม่ จึงเป็นเรื่องใหม่ที่ผู้บริหารหรือบุคลากรในสถานศึกษายังไม่มี ความรู้ในเรื่องการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งดีพอหรือไม่คุ้นเคยกับแนวปฏิบัติ เพราะเมื่อก่อน นั้นหน่วยงานที่เป็นผู้ปฏิบัติคือ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการเอง ส่วนสถานศึกษาเป็นเพียงผู้รับบุคลากรมาปฏิบัติงานเท่านั้น บุคลากรที่รับมานั้นมีความรู้ ความสามารถ และ ความถนัดไม่ตรงกับความต้องการของสถานศึกษาเมื่อจัดบุคลากรเข้า ปฏิบัติงานจึงมีปัญหา และ คิดว่าในอนาคตข้างหน้าปัญหาในเรื่องการสรรหาและการบรรจุ แต่งตั้งก็คงจะมีปัญหาลดลงตามลำดับ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นสาเหตุให้มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ โดยรวมมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสิทธิ์ ไชยวงษ์ (2537 : 121) ซึ่งได้ทำการวิจัยปัญหาการบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า ปัญหาด้านการพัฒนาบุคลากรมี ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนาบุคลากรนั้นส่วนใหญ่

ดำเนินการอยู่ใน วงจำกัด คือ ภายในเขตพื้นที่การศึกษาเท่านั้น เขตพื้นที่การศึกษาเป็น ผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอบรมสัมมนาครูผู้สอนวิชาต่าง ๆ กิจกรรมพัฒนาบุคลากรใน สถานศึกษาจึงดำเนินการไปตามที่ เขตพื้นที่การศึกษาจัดขึ้น นอกจากนี้เขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการพัฒนาบุคลากรแล้วในส่วนของสถานศึกษานั้น ดำเนินการพัฒนาบุคลากรโดยการ ใ้บุคลากรศึกษาด้วยตนเอง จากการศึกษาเอกสาร ตำรา คู่มือปฏิบัติต่าง ๆ และจัดประชุม ประจำเดือนเพื่อแจ้งเรื่องราวต่าง ๆ ตลอดจนชี้แจงความรู้ระเบียบ กฎเกณฑ์ใหม่ ๆ ให้ บุคลากรได้มีความรู้และนำไปปฏิบัติ นอกจากนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษาขาดงบประมาณ ที่จะนำมาดำเนินการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการให้กับบุคลากร จึงน่าจะเป็น มูลเหตุให้มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

#### 1.4 ด้านวินัยและการรักษาวินัย โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันสภาวะทางเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้ของใช้ต่าง ๆ ราคาแพง บุคลากรมี รายได้น้อยซึ่งไม่เพียงพอต่อค่าครองชีพ ทำให้บุคลากรบางส่วนต้องดิ้นรนต่อสูหารายได้พิเศษ เพิ่ม เพื่อให้ความเป็นอยู่ของครอบครัวไม่ลำบาก นอกจากนี้ความนิยมทางวัตถุได้เข้ามามีส่วน ชักจูงให้บุคลากรมีความอยาก เช่น ตู้เย็น พัดลม โทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดีโอ รถยนต์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้มีส่วนเป็นต้นเหตุที่ทำให้บุคลากรบางส่วนที่มีรายได้น้อย ต้องดิ้นรนต่อสูหามาโดยการ ใช้เวลา บางส่วนของทางราชการไปหารายได้ หรือค่าของที่ผิดกฎหมาย ซึ่งทำให้ผิดระเบียบวินัย สิ่งที่ได้กล่าวมาจึงน่าจะเป็นมูลเหตุให้ด้านวินัยและการรักษาวินัยมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง

#### 1.5 ด้านการออกจากราชการ โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจ

เป็นเพราะว่า รัฐบาลมีโครงการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบราชการ บุคลากรในสถานศึกษาที่ขาดคุณภาพประสิทธิภาพ ได้มีทางเลือกที่ดี คือ ลาออกจากราชการ ตาม โครงการพร้อมได้รับเงินค่าตอบแทนนำไปลงทุนอีกต่อหนึ่งด้วย นอกจากนี้อาจเป็นเพราะ ผลจากการที่รัฐบาลบริหารประเทศอย่างจริงจังตรงไปตรงมา ด้วยความโปร่งใสบริสุทธิ์ ยุติธรรม ใครดีอยู่ ใครไม่ดีออกไป จึงทำให้บุคลากรในสถานศึกษาปรับปรุงตนเองตั้งใจ ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบมากขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงเป็นมูลเหตุให้การออกจากราชการมี ปัญหาอยู่ในระดับน้อย

2. ปัญหาการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ที่ปฏิบัติอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหา



ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ผลจากการวิจัยนี้ นอกจากจะอธิบายได้ในทำนองเดียวกันกับ ข้อ 1 แล้ว อาจมีประเด็นเพิ่มเติมอีกคือ การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งนั้น เมื่อก่อนเป็นหน้าที่ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ แต่พอมีการเปลี่ยนแปลงระบบโครงสร้างใหม่มาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งจึงให้สถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการโดยการเป็นคณะกรรมการร่วมจึงถือว่าเป็นเรื่องใหม่สำหรับสถานศึกษา ซึ่งยังไม่มี ความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติ ด้วยเหตุนี้จึงคิดว่าเป็นมูลเหตุที่ทำให้ด้านการวางแผนอัตรากำลัง และกำหนดตำแหน่งในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการสรรหา และการบรรจุแต่งตั้ง ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ด้านวินัยและการรักษาวินัยมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ผลการวิจัยนี้ นอกจากจะอธิบายได้ใน ทำนองเดียวกันกับข้อ 1 แล้วอาจมีประเด็นเพิ่มเติมอีกคือ การให้บุคลากรในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง พร้อมได้มอบอำนาจให้สถานศึกษามีอำนาจ ในการบริหารมากขึ้น ส่วนด้านการออกจากราชการมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ผลการวิจัยนี้ เหมือนกับที่ได้อธิบายไว้ในทำนองเดียวกัน กับ ข้อ 1

### 3. ปัญหาการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง โดยรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าปัญหาด้าน การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ด้านการ เสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ด้านวินัยและการรักษาวินัย มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง ส่วนด้านการออกจากราชการมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ผลการวิจัยนี้เหมือนกับที่ได้ อธิบายไว้ในทำนองเดียวกันกับ ข้อ 1

### 4. ปัญหาการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการ วางแผน อัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ด้านการ เสริมสร้าง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ด้านวินัยและการรักษาวินัย มีปัญหาอยู่ใน ระดับปานกลาง ผลการวิจัยนี้ นอกจากจะอธิบายได้ในทำนองเดียวกันกับข้อ 1 แล้ว อาจมี ประเด็นเพิ่มเติมอีกคือ สถานศึกษาขนาดใหญ่มีบุคลากรมาก และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ มาก ความถนัด และ ความสามารถเฉพาะหลากหลาย ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถ

เลือกบุคลากรเข้า ปฏิบัติงานได้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถความถนัดได้อย่างกว้างขวาง สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ส่วนด้านการออกจากราชการมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ซึ่งผลการวิจัยได้อธิบายไว้ในทำนองเดียวกันกับข้อ 1 จากผลการวิจัยปัญหาการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ทั้ง 3 ขนาด คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ซึ่งมีขนาดต่างกัน มีระดับปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ยังมีปัญหาอยู่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ควรจะได้มีการพิจารณาวิธีการในการแก้ปัญหาการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษา เช่นการแก้ไขปรับปรุงระเบียบแนวทางการปฏิบัติงานให้มีปัญหาเกิดขึ้นน้อยที่สุด หรือไม่มีปัญหาเลย

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีปัญหาการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง และ ขนาดใหญ่ มีปัญหาด้านการวางแผนอัตรากำลัง และกำหนดตำแหน่งอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาด้านอื่น ๆ นั้นผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาอยู่ในระดับเดียวกันทุกด้าน ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ควรจะพิจารณาทบทวนและหาแนวทางหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อให้สถานศึกษาปฏิบัติงานอย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ปัญหาด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งในสถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ควรเสนอให้คณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษาได้มีการประชุม หาแนวทางเพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และความถนัดตามความ



ต้องการของสถานศึกษา และให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมประชุมเพื่อดำเนินการในเรื่องดังกล่าวด้วย

## 2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรจะได้มีการวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

2.2 ควรพิจารณาตัวแปรอื่น เช่น ประสบการณ์ หรือพิจารณางานด้านอื่น ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษา



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
Rajabhat Mahasarakham University